

SLOVENSKI LIST

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

Periódico de la Colectividad Yugoslava

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

NAROCNINA: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50.
Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

Dirección y Administración: GRAL. CESAR DIAZ 1657, U. T. 59 - 3667 - Bs. Aires.

AÑO (Leto) XII. BUENOS AIRES, 10 DE OCTUBRE (OKTOBRA) DE 1941

Núm. (Štev.) 36

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

ROJAKOM IZ PRIMORSKE

Sedanja vojna bo odločilna tudi za usodo naše ožje domovine, Primorske. Ker niti najmanj ne dvomimo, da bodo zavezniške sile premagale nacistično Nemčijo, ki je sprožila sedanje klanje, in Italijo, ki se ji je kakor šakal pridružila, ko je mislila, da je kakor Franciji tako tudi Veliki Britaniji odbila zadnja ura, je naša vera v končno osvoboditev našega naroda izpod italijanskega jarma trdna in utemeljena. Italija, tlačiteljica naših Slovencev in Hrvatov na Primorskem, je v sovražnem taboru in plačala bo za svoje sodelovanje z nacistično Nemčijo najmanj s tem, da bo morala odstopiti Jugoslaviji tisti kos naše zemlje, ki ga je po prejšnji svet. vojni krivično zasedla. Ko se bodo na prihodnji mirovni konferenci določale nove meje evropskim državam, bo položaj brez primere bolj ugoden za našo primorsko stvar, nego je bil na versailleski konferenci. Takrat je bila Italija na strani "antante", imela je v žepu londonski pakt in Rusija ni imela nobene besede. Na prihodnji mirovni konferenci bo Italija med premaganci, težilo jo bo njeno sodelovanje pri zločinih nacističnih barbarov in Rusija bo prav gotovo soodločala tudi pri reševanju našega vprašanja. Kar se naše jugoslovanske vlade tiče, vemo iz ust njenega prvega predstavnika, ministrskega predsednika generala Simovića, da bo storila vse, kar bo v njenih močeh, da našemu narodu reši Slovensko Koroško, Goriško, po Italiji zasedeni del Notranjskega, Tržaško, Istro in Zader, t. j. vse ono, kar našemu narodu po vsej pravici pripada in ki mu je bilo krivično vzeto.

Vkljub tem ugodnim izgledom za končno pravično rešitev primorskega vprašanja, bi bilo popolnoma zgrešeno, če bi mi, Primorci, prišli do komodnega zaključka: Jugoslovanska vlada, Rusija, Velika Britanija in zavezniški bodo že naredili, da bo prav. Tepejo se za parvico in pravično bodo razsodili tudi glede Primorske.

Res je, da pravica prej ali slej pride do zmage. Toda res je tudi, da pravica počasi hodi svojo pot, ker je mnogo ovir, ki jih mora premostiti, preden pride do cilja. To se že sedaj kaže tudi glede naše Primorske. Brž po govoru generala Simovića so protifašistični Italijani v Združenih državah Severne Amerike dvignili cele oblake prahu, da bi zasenčili resnico (brez katere je pravica slepa) in dokazali, da sta Trst in Gorica — "città italianissime". Da razumejo Italijani pod imeni Trst in Gorica ne samo obe mesti marveč vse, kar je Italija po krivici dobila po vojni 1914-18 in kar je popolnoma slovensko in hrvaško, je samo po sebi umevno.

Severnoameriški Italijani so za nas dobra šola. Čeprav se njihova domovina tepe na strani Nemčije proti zaveznikom, so se pogumno lotili dela, da bi Italiji ohranili, ko pride dan obračuna, celó tisto, kar ji ne pripada: Julijsko Krajinjo. Prizadevajo si prepričati svet, da se proti zaveznikom vojskuje samo fašistični režim, proti volji "zaslužnega italijanskega naroda", da so jugoslovanske zahteve po Trstu, Gorici, Reki in Zadru neutemeljene ter bi se "italijanskemu narodu, ki simpatizira z zavezniki" zgodila huda krivica, če bi se Julijska Krajina priključila Jugoslaviji. Mi vsi, ki smo s Primorskega doma, prav do-

Orjaška nemška ofenziva proti Rusom

NEMCI SO ZBRALI VSE MOGI, DA BI ČIMPREJ IZSILILI ODLOGITEV NA VZHODNI FRONTI — SPROŽILI SO VELIKO OFENZIVO PROTI TIMOŠENKOVI VOJSKI, KI BRANI MOSKVO, IN PROTI LEVEMU KRILU BUDJONJJEVE ARMADE OB AZOVSKEM MORJU — RUSKA VOJSKA KRÓEVITO BRANI SVOJE POSTOJANJE

Po Hitlerjevih računih bi bila morala nemška vojska že v juliju vkorakati v Moskvo. Sedaj smo že v oktobru. Lahko si predstavljamo, kako je moral zaradi teh prvih neuspelih besneti nacistični vodja, ki se je bil navadil na to, da so vse vojne operacije njegovih maršalov šle kakor po loju. Prejšnji petek je Hitler prišel v Berlin, kjer je imel govor. Uvodoma je povedal, da je prišel med "svoj narod" samo za hip, ker da so na vzhodni fronti v teku orjaške operacije, katerih namen je popolnoma streti vojaško moč sovjetske Rusije. V svojem govoru je celo namignil, da bi se čez nekaj dni utegnilo zgoditi, da se Molotov, ruski zunanji minister, ne bo več nahajal v Moskvi.

Po Hitlerjevih besedah se je nova nemška ofenziva začela 1. oktobra. Iz poročil, ki sta jih doslej objavljala tako nemški kakor ruski glavni stan, ni bilo mogoče uganiti, v kateri smeri skušajo prodreti Nemci. Šele po osmih dneh se je pokazalo, da se nacistična ofenziva, ki po svoji silovitosti prekaša baje vse, kar pomni zgodovina človeštva, giblje v dveh smereh: proti Moskvi in proti velikemu ruskem industrijskemu središču ob Doncu.

Predvsem proti vojski maršala Timošenka, katerega dolžnost je braniti glavno mesto Rusije, je Hitler zbral ogromne količine tankov, letal in čet. Zatrjujejo, da je spravil na noge vse razpoložljive rezerve v besni odločnosti, da predre ruske obrambne črte, da obkoli posamezne ruske divizije, jih stre in si tako odpre pot do Moskve in do zmage. Rusi priznavajo, da so morali izprazniti Orel, važno prometno križišče, ki se nahaja 120 km jugovzhodno od Brijanskega, kjer nemška vojska močno pritiska na Timošenkove divizije. Nevarnost je velika, toda Rusi upajo, da bodo tudi ta siloviti napad nacistične vojne mašinerije odbili. Proti Orlu pošiljajo močna ojačenja čet in materiala. Na tem delu fronte je začelo snežiti in to utegne tudi zadržati nemški naval.

Po zadnjih vesteh z ruske fronte so se v bližini Ledne odigrali strahoviti boji med tanki. Rusom se je posrečilo uničiti nemško oklopno kolono, ki jih je hotela tam obkoluti. Pri Brjansku in Vjazni-se bije-

orjaška bitka, ki traja že drugi dan. Tu se je nekaterim skupinam nemških tankov posrečilo prodreti ruske črte, vendar pa so Rusi prešli v protinapad in so tanke ločili od pehote. Računajo, da so s tem preprečili večjo nevarnost.

Iz teh poročil, ki jih kratko navajamo iz čelga kupa brzojavk, si more človek stvariti samo sledečo sliko: V srednjem delu fronte se odigravajo orjaške bitke. Rusi so doslej pokazali mnogo spretnosti v obrambi, toda nevarnost, ki jo predstavlja nova nemška ofenziva, je velika. Nemci igrajo vse za vse in nič ne gledajo na žrtve. Izgleda tudi, da so v tem delu fronte zbrali pretežni del svojega letalstva, ki zelo aktivno sodeluje v ofenzivi. Bitke so še v polnem razvoju in torej ni mogoče ugibati, kako se bodo končale. Nemci zagotavljajo v poluradnem poročilu, da so sedaj samo še 200 kilometrov od Moskve.

Druga nemška ofenziva je usmerjena proti Doncu, kakor smo že rekli. Hitler je tu zagnal nemške čete ob Azovskem morju proti vzhodu, potem ko je opustil misel, da bi zasedel Krim, kjer so se Rusi tako odlično branili, da so preprečili vse nacistične nakupe. Ni izključeno, da bo nemško vrhovno poveljništvo obrnilo ost teh proti Doncu prodirajočih čet proti severu, če se položaj Budjonjjeve armade, ki izgleda biti precej resen, ne popravi z novimi ojačenji. Budjonjjeva vojska se je v zadnjih tednih umikala in je pri tem, kakor je naravno, gotovo zgubila mnogo materiala. Vkljub nevičernosti, ki so prišle padajo, pa ni demoralizirana, zakaj ruska poročila zagotavljajo, da je v nekaterih delih fronte prešla v protinapade, gotovo z namenom, da zadrži nemški naval.

Na kateri strani so naše simpatije v teh bojih, pač ni treba razlagati. Pripravljeni pa moramo biti tudi na neprijetne novice. Na tem mestu smo že večkrat povedali, da nikomur ne bo upadla vera v končno zmago, tudi če se Nemece posreči zasesti Moskvo in prodreti do Kavkaza. Glavna naloga ruskih vojskovodij je rešiti vojno silo. V obrambi ozemlja se ne smejo pustiti zapeljati v zmoto, da bi svoje vojske izpostavili nevarnosti vničanja.

in ki imamo tam svoje starše, brate, sestre, sorodnike, prijatelje, znance!

Za uspeh katerekoli akcije, ki naj podpre naše pravične zahteve po priključitvi Primorske k Jugoslaviji, je potrebno, da strnemo naše vrste, da se organiziramo. Mislimo, da je skrajni čas, da se pri "Jugoslovanski Narodni Odbrani" ustanovi odsek, ki naj bi se imenoval "Trst, Gorica, Reka" in h kateremu naj bi pristopili vsi tisti slovenski in hrvaški izseljenci iz Primorske v Argentini, ki jim v prsih bije primorsko, jugoslovansko in slovansko srce in ki se niso odpadli od našega narodnega telesa.

Mi, Primorci v Argentini, ki imamo srečo, da živimo svobodno, daleč proč od totalitarnega biča, totalitarnih koncentracijskih taborišč, ječ in vešal, si bomo z neodpušljivim grehom obtežili vest, če bomo sedanje usodopolne čase prespali.

Odsek "Jugoslovanske Narodne Odbrane", ki smo ga zgoraj omenili, se mora ustanoviti takoj in mora brez odlašanja začeti z delom.

Zemlje ima Rusija mnogo. Tudi če Nemčija zasede še velike kose, zmagala ne bo na vzhodu, dokler ruskih armad ne stre. In trdno upamo, da se ji to ne bo posrečilo.

Govor dr. Kreka v londonskem radiu

Dne 6. t. m., povodom šestmesečja tragične smrti slovenskega ministra dr. Kulovca, ki je padel v Beogradu, zadet od nemške bombe tekom barbarskega bombardiranja jugoslovanske prestolnice po nacističnem letalstvu, je podpredsednik jugoslovanske vlade dr. Miha Krek imel v londonskem radiu govor, v katerem je rekel, med drugim:

"V tem kratkem razdobju šestih mesecev, so se Slovenci obenem s svojimi ostalimi brati popolnoma žr-

tvovali. Naš narod je nedolžen mučenik. Kakor nam je bomba raznesla na drobne kosce telo našega predsednika, ki je do zadnjega dihla delal za rešitev našega mira, tako je tekom tega pol leta neizmerno divjaštvo razkosalo naš slovenski narod, ki ni nikdar v svoji zgodovini nikomur ničesar zlega storil, nikdar s svojimi sosedi v sovraštvu živel. Železna logika pravičnosti, ki zmerom zmaguje, nam pravi, da ne trpimo zaradi naše preteklosti, nego da je vse to moralo priti zaradi naše bodočnosti. Radi zadoščenja, ki ga prirodno terja pravica in pravičnost, mora nad grobom Kulovca in vseh naših mrtvih, ki so umrli za naš narod in domovino, začeti novo življenje in srečnejša bodočnost. Iz te vere naj vnikne naša neizčrpna ljubezen do naroda in domovine. Kulovec je padel v Beogradu. Tam je njegov grob. Grobovi drugih Slovencev so raztreseni po vsej prostorni Jugoslaviji. Slovenska bolelost in trpljenje sta se razlila po vsej državi. V Zagrebu je prav tako dobro znana, kakor v Beogradu in Ljubljani. Vidite, tako nas je usoda pozvala. Razmišljajmo o tem in učimo se! Velika jugoslovanska država na Jadranu in Balkanu je naša bodočnost; nova Jugoslavija naš nov skupen dom. Država, zgrajena na načelih enakopravnosti in pravice ter povezana z medsebojno ljubeznijo, bo mati vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. Naj se nihče ne vara! Zavezniški hočejo Jugoslavijo, Jugoslavijo reda in dela, Jugoslavijo pravice in enakopravnosti, Jugoslavijo enakopravnih Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki mora biti močan in trden stolp v novi Evropi."

Diplomacija

Proti koncu pretekle vojne so mnogi politiki izražali po raznih listih in tudi v parlamentih misel, naj bi bilo delo državnikov odkrito; naj bi se vsa mednarodna vprašanja reševala javno, ker le tako bi bilo mogoče preprečiti hujše spore in vojne. S tem je bila že dovolj označena sokrivda raznih diplomatov pri poslednji vojni. Pedaj so se diplomati izgovarjali, da javno obravnavanje mednarodnih vprašanj ni mogoče in da diplomacija sploh ne more igrati odkritih kart in da, tudi če bi to bilo mogoče, bi se vojna nevarnost ne zmanjšala, nego baš nasprotno, bi se še povečala, saj so diplomate tisti, ki rabijo uma svitli meč namesto surove mehanične sile in tako večkrat s svojo tajno igro rešijo slabotne narode pred mogočnimi sosedi.

Govoriti o državnikih in diplomaciji je za neizvedena res težavno, saj niti sami strokovnjaki ne povejo o sebi in svojem stanju nikoli nič stvarnega, ker bi drugače ne bili diplomati. Pravijo, da je tehnika diplomacije v tem, da mnogo govoriš, če sploh govoriš, o tem, česar ne moreš ali ne smeš povedati, in molčiš tam, kjer hočeš kaj povedati". Skratka: govor diplomatov razumejo le diplomate in če ga ne razumejo, potem niso diplomatje. Slabo je v teh slučajih mnogokrat to, da kadar prenehajo delovati državniki — začno delovati generali, ki ne govorijo samo bolj "iskreno" nego tudi "ognjevit", kakor dokazuje sedanja vojna furija po Evropi.

Ne bi prišel na takšno razmišljanja, če bi ne slišal toliko razpravljati o tej stroki v naši družbi, katera pa — povem popolnoma nediplomatično — nima o diplomaciji ni najmanjšega pojma ter zato pripisuje kričanjem na državniških stolčkih več sposobnosti, kakor pravim, treznim državnikom. Po mnenju našega preprostega človeka bi morali — predvsem naši državniki seveda — trobiti na vse štiri strani, kar imajo na srečo ali v mislih. Tako vsaj mora človek sklepati, ko sliši. Zakaj ni Jugoslavija priznala Rusi? je? Zakaj se je bratila z Nemci in Italijani? A tu treba pripomniti samo to: Ko je vsled atentata prerano umrl kralj Aleksander, so ruski državniki izjavili, da imajo v obrambo Jugoslavije pripravljenih 15 milijonov bajonetov; takrat so bili pripravljeno pustiti besedo generalom. In ko so letos v marcu morali iti jugoslovanski državniki na Dunaj podpisati oni nesrečni pakt, jim je bilo morda namignjeno, da misli Nemčija napasti Rusijo, kjer bi seveda rabila tudi jugoslovanske polke; takrat so tudi jugoslovanski državniki pustili besedo generalom. To je seveda samo domneva, ki jo pa poznejši dogodki ne izključujejo.

Pa o vsem tem govoriti je danes se prerano. Šele bodočnost bo pokazala vse višje, oziroma ves labirint, po katerem je hodila ta ali ona diplomacija, ki je v sedanji dobi še veliko bolj tajna nego kdaj prej, radi česar je vse bolj skrito in nezaupanje vzbujujoče. Saj je na splošno znano, da je danes več nezaupanja med predstavniki raznih "prijateljskih" držav, kakor ga je bilo nekdanj med sovražniki. Naš človek vidi le zunanost, za-

to je v presojanju površen in se to samo svojemu osebnemu čuvstvu primerno; nič čudnega, če je radi tega slišati vprašanja: Zakaj to? Čemu se ni napravilo ono? itd. Čeprav preprosti ljudje ne moremo imeti mnogo pojma o diplomaciji in državnstvu, se vendar čuti iz gori navedenih vprašanj tudi nekaj zlobe in ne samo lahkomišelnost. A toliko zloba kolikor lahkomišelnost nam utegne v sedanjih časih mnogo škodovati in zato bi morali bolj paziti na svoje besede, s katerimi smo premnogokrat na uslugo sovražniku, ki prisluškuje povsod.

I. P.

Nаша dolžnost

Potrebno je nasloviti na naše ožje sorojake, Primorce, par besed v upanju, da bodo tega ali onega prisilile k premišljevanju o tem, ali se nahaja na pravi poti. Naj bo omejeno, da prihajajo te besede od človeka, ki je tudi nekoliko žrtvoval za narodno misel, brez namena, da bi se s tem ponašal ali izbijal kapital.

Sili ga k pisanju dejstvo, da marsikateri Primorci nečejo razumeti današnjega položaja in se še vedno drže tistega, kar so jim, pred petnajstimi leti, zabijali v glavo nekaterniki, ki niso imeli in še danes nimajo potrebne zrelosti, da bi se bavili s politikom.

Mislím, da smo si vsi edini v tem, da naj Primorci živimo v skupnosti s sokrvnimi narodi in da mora torej država, kateri naj pripadamo, biti slovanska. Iz zemljepisnih razlogov skupnost Primorcev ne more biti nego z ostalimi Slovenci, h katerim naravnost pripadamo. Tudi bo vsakemu razumljivo, da Slovenci sami iz političnih in gospodarskih razlogov ne morejo ustvariti samostojno državno tvorbo, ki bi se mogla srečno gospodarsko razvijati ter braniti svoje podanike pred zunanji in notranji viharji. Zato se je že izza Napoleonovih časov začela širiti misel združitve z bližnjimi sosedi, Hrvati in Srbi. Ta misel se je uresničila leta 1918. Južni Slovani smo dobili skupno narodno državo pod dinastijo Karadjordjevičev, katere člani so uspeli in požrtvovalno delovali za njeno udejstvitve. Ves kulturni svet priznava to edino slovansko vladarsko hišo in simpatizira z njo posebno žrtvovalno kralja Aleksandra. Celo današnja sovjetska oblast je to javno priznala, ko je kralja Petra II., današnjega vladarja, odlikoval z najvišjim ruskim odlikovanjem, namreč z redom Rdeče Zvezde. Kralj Peter II. je edini vladar na svetu, ki je dobil tako odlikovanje, kar je značilno in pomembno. Peter II. je vreden potomec Karadjordjevičev. Vkljub svoji mladosti se ni ustrašil nadaljevati delo v duhu svojih prednikov. V časih, ki so bili izredno težki za naš narod, je ubral tisto pot, ki je popolnoma odgovarjala čuvstvu večine ogromne Srbije, Hrvatov in Slovencev. Mi trdno upamo, da se bo pod njegovim vladanjem izvršila osvoboditev vseh Jugoslovanov in se bomo morali tudi Primorci njemu zahvaliti za novo svobodno življenje.

Nekateri rojaki so pa drugačnega mnenja, ker se zmerom žive v zmoti, da nas bodo "drugi" rešili. Ti ljudje takorekoč ne vidijo in ne slišijo nič, kaj se v svetu dogaja. Želje, ki so jih gojili in jih še goje, bodo ostale samo spomin. Današnja borba je borba za biti in ne biti vseh Slovanov, ne samo enega ali drugega slovanskega naroda, vsaka druga težnja, ki jo gojimo v zvezi s sedanji orjaškimi boji, je nedosegljiva in škodljiva. Bilo bi popolnoma narobe, če bi se ukvarjali z gašenjem požara v sosedni vasi, ko imamo ogenj v lastni hiši. Noben

pameten človek ne bo od nas zahteval, da tako postopamo. Naravnost ven povedano je naša dolžnost, da se v prvi vrsti zanimamo in žrtvuemo za našo primorsko in jugoslovansko stvar, ker samo tako bomo mogli uspešno pomagati skupni slovanski stvari.

H koncu morda ni odveč, če še enkrat povdarimo, da naj si rojaki popolnoma izbijejo iz glave, da je mogoča neka bolj splošna in vso Evropo ali ves svet obsegajoča rešitev naših in splošnih težav, ki jih danes ima človeštvo. Kdor se bo vdajal takšnemu upanju, bo doživel takšno ali pa še huje razočaranje, nego ga je doživel onega dne, ko je izvedel, da je Nemčija napadla Rusijo.

Ce je pa kdo voljan pomagati — in to bi morali biti vsi Primorci, brez izjeme —, da se naša rešitev čimprej doseže, naj se uvrsti v vrste Narodne Odbrane, da bo pred vsem svetom pokazal, da rešitev želi in zahteva. Kdor pa ima junaško srce, naj se javi v jugoslovansko vojsko, kjer bo imel priložnost boriti se za našo rešitev in za lepšo bodočnost slovanstva.

Srečko Stepančič

Jugoslovansko državljanstvo za naše prostovoljce

Kralj Peter II. je objavil dne 26. maja t. l., na predlog notranjega ministra in po zaslišanju ministrskega sveta, sledeči zakonski sklep:

Čl. 1. — Vsak Hrvat in Slovenec, traji državljani, ki kot podanik sovražnih držav prostovoljno vstopi v vojsko Kraljevine Jugoslavije in položi prisego zvestobe kralju, pridobi s tem jugoslovansko državljanstvo.

Čl. 2. — Na take prostovoljce se razširja veljavnost vseh predpisov Zakona o ustrojstvu vojske in mornarice, o vojnih invalidih, kakor tudi vsi predpisi glede prostovoljcev.

Čl. 3. — Vprašanje občinske pripadnosti državljanov, ki je pridobil državljanstvo na način predviden v čl. 1 tega ukrepa, se bo rešilo s posebno uredbo ministra notranjih zadev oziroma bana Hrvaške banovine.

Čl. 3. — O pridobljenem državljanstvu izdaja izpričevalo minister notranjih zadev, oziroma ban Hrvaške banovine, na podlagi sporočila ministra vojske in mornarice o vstopu v vojsko.

Jugoslovanski konzulat v Montevideu

Jugoslovanska vlada s sedežem v Londonu je dala ponovno odpreti

konzulat v Montevideu ter je z brojavom od 2. oktobra za konzula postavljen g. Mirko Šorš.

SPOMINČEK ZA CHURCHILLA

Tukajšnji angleški ambasador je pozval angleško naselbino, naj bi se spomnila prihodnjega rojstnega dne ministrskega predsednika Velike Britanije s posebnim darilom. Inicijativi so se pridružile tudi druge izseljenske skupnosti zaveznikih narodov, med njimi tudi naša, ki je zbrala v ta namen 1.351.10 pesov.

Nekaj za neverne Tomaže

Nekaj za tiste naše "neverne Tomaže", ki nam niso nikoli hoteli verjeti, da bi Hitler bil ves srečen, če bi Anglija hotela z Nemčijo skleniti mir, mrveč so trdovratno verjeli, da se Hitler bje pravzaprav samo proti "kapitalističnim Angležem", je petkov Hitlerjev govor, ki ga bomo tu, v kolikor se tiče nevernih Tomažev, prevedli prav dobesedno. Tako le je mož govoril:

"V Evropi so bili nekateri narodi in države, ki so napram nam (Nemčiji) gojili staro prijateljstvo in simpatije, predvsem Madžarska in nekatere severne države. Njim so se pridružili še drugi narodi. Na žalost pa ni med njimi tiste države, kateri sem v svojem življenju najbolj dvoril: Velike Britanije. Britanski narod, kot tak, ni tega sam kriv. Nasprotno: prav malo je njegovih pripadnikov, ki zaradi svoje globoke mrznje in svoje nespameti ter podpihovani od tistega sovražnika sveta, katerega vi vsi prav dobro poznate — mednarodnega židovstva — sabotirajo vsak poskus zližanja. Ni se nam posrečilo tisto, kar sem zmeraj upal: vzpostaviti zvezo med Veliko Britanijo, in predvsem britanskim narodom, in med nemškimi narodom".

Pa to še ni vse!

"Po prvem sporu" (t. j. po nacističnem roparskem napadu na Poljsko), je nadalje rekel Hitler, "sem spet ponudil roko. Moja roka je bila odbita in od tedaj smo videli, da so vsako ponudbo miru takoj izrabljali Churchill, ta trafikant z vojno, in njegovi kolege, ter so jo tolmačili kot znak naše slabosti".

Hitler je spet enkrat potrdil ono, kar je že šestkrat povedal: Z Veliko Britanijo se nikoli ni hotel tepiti. Tisto o "vojni proti kapitalizmu, katerega predstavniki so Angleži", si je izmislil Hitlerjev propagandni minister Goebbels za to, da vleče na nacistične limanice takšne... bistroumne ljudi, kakršni so neverni Tomaži.

Ta odstavek Hitlerjevega govora naj si "neverni Tomaže" lepo izrežejo, naj ga v žep spravijo in naj ga lepo znova prečitajo vsak krat, ko bodo v Pamperu ali kakšnem drugem totalitarnem trobilu spet čitali, da se nacisti bjejo proti "angleškemu kapitalizmu" in "angleški plutokraciji".

To večno Hitlerjevo zatrdjevanje, da bi rad sklenil mir z Veliko Britanijo, prav jasno kaže, kje firerja najbolj čevlji žuli.

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" Veneras

ANALIZE urina, brezplačno. Analize krvi, Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOŽA: Kroučni izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki. ZLATO ŽILO: zdravimo brez brez operacije in bolečin. SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju. ŽIVONE BOLEZNI: Nevrašenija, izguba spomina in šibkost. REVMAZEM: kila, nadua, gota, šibkost srca, zdravimo po modernem nemškem načinu. PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča. GREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka. GERLO, NOS, USESA, vnetje, polipti brez operacije in bolečin. POPOLNO OZDRAVLJENJE \$ 30.— PLAČEVANJE PO \$ 5.— NA TEDEN Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenjajamčeno. Ugodno tedensko in mesečno plačevanje. OD 9—12 OB NEDELJAH OD 8—12

Rivadavia 3070
PLAZA ONCE

Obletnica smrti kralja Aleksandra

Dne 9. t. m. je bilo sedem let, odkar je iz francoskega pristanišča Marseja prišla pretresljiva vest, da je kralj Aleksander I., Zedinitelj, padel zadet od morilčeve roke, ki so jo oborožili sovražniki našega naroda.

Danes, ob tej tužni obletnici dogodka, ki je pomenil za naš narod prebridko izgubo odličnega vladarja, ki je bil velik državnik in spreten diplomat, vidimo, da se v svetu odigrava ono, kar je kralj Aleksander v svoji dalekovidnosti predvi-

pravice, miru in reda spravili s poti kralja Aleksandra, ki je potom svojih zvez in s svojimi sposobnostmi mogel vplivati na razvoj dogodkov.

Danes se po Zagrebu šopiri organizator marsejskega zločina, prodavec Pavelić. V Rimu in Berlinu se šopirijo tisti, ki so tega ubijalca vzdrževali in mu dalo sredstva, da je pripravil atentat. Šopirijo pa se ne samo doma, marveč tudi v drugih državah, ki danes ječe pod totalitarnim terorjem, in v naši domovini, v tisti deželi, ki jo je kralj

deval. Skušal je utrditi položaj naše države ter jo pripraviti na usodno preizkušnjo, ki je imela priti nad Evropo in človeštvo. Padel je v izvrševanju svoje vladarske dolžnosti prav v hipu, ko je prihajal v Francijo, da k že obstoječim zvezam in prijateljstvu doda nove vezi, ki naj ne samo okrepe položaj Jugoslavije, marveč tudi utrdi mir v Evropi, proti kateremu so že tedaj spletkarili totalitarci. Nič ne pretiravajo tisti, ki mislijo, da bi se bila usoda Evrope in človeštva morda drugače obrnila, da niso sovražniki

Aleksander ljubil nad vse in ki jo je imel tudi v svojih poslednjih trenutkih v mislih.

Zrtev, ki jo je dal na oltar domovine kralj Aleksander, ne bo zaman. Nasilje, ki danes vlada v Evropi in ki se je začelo prav nad njegovo osebo, bo strto v prah in pepel. Iz ruševin, ki ga je totalitarizem povzročil, bo pa vstala nova Evropa in v njej nova, srečnejša, večja in močnejša Jugoslavija. Srbi, Hrvati in Slovenci bodo v njej povezani po skupnem trpljenju in krvi. To bo mogočna in neprazdružljiva vez.

Jugoslovanska naselbina v Ekvadorju

V predzadnji številki "Slovenskega lista" so bili priobčeni nekateri podatki o snujoči se Jugoslovanski koloniji v okraju Macas, Ekvador. Sedaj hočemo te podatke nekoliko spopolniti ter priobčiti pisma g. R. Arcos Díaza, senatorja zbornice ter g. Dionizija Vrhovnika, tamošnjega slovenskega misijonarja.

Poročilo senatorja g. Arcos Díaza
Quito, 18 de febrero de 1941.

Señor Don Francisco Cerkenik, Buenos Aires, Alsina 451.

Muy señor mío:

Por una comunicacion del Padre Misionero Salesiano que radica en Macas, Oriente Ecuatoriano, Dionisio Vrhovnik, se me informa que un apreciable número de individuos Yugoelavos desearían venir a establecerse, como colonos en dicha región, y como yo soy Senador ante el Congreso por dicha provincia tengo interés saber la realidad de dicho propósito a fin de ayudarles en el mejor sentido.

Para ello deseo saber lo siguiente:

1°. — Qué número de individuos, hombre, mujeres y niños; solteros o casados son los que interesan venir al Ecuador;

2°. — Cual es el minimum de dinero, dólares, que traería cada familia o cada colono;

3°. — A qué actividad desean dedicarse;

4°. — Qué religión profesan, etc.; y todo dato consiguiente, lo más fácil su venida y aceptación.

Entiendo que el Padre Dionisio les habrá dado los informes de la zona que podrían ocupar y que es

lo fundamental para el interés de los colonos.

En espera de su contestación, quedo de Ud. atto y S. S.

Comandante Rafael Arcos Díaz,
18 de setiembre N.º 292.

Nota. Siento no haberlo sabido antes, pues yo estuve en Buenos Aires a fines de diciembre y hubiera sido interesante hablar personalmente.

*

Podatki g. Dionizija Vrhovnika
Macas, Ecuador, 11/I. 1941.

Estimado Sr. Cerkenik, Alsina 541, Buenos Aires.

Comuniquele que he recibido su carta con la fecha 16 XII. 1940. Se lo agradezco mucho; le contesto enseguida y en castellano por razones especiales.

Primeramente debo avisarle que no se puede de aquí comunicar por el teléfono con nadie, pues no lo hay; ni con la estación telegráfica, la cual hay sí, pero no sirve.

Pasado mañana parte para Quito el Sr. Jefe Político de este lugar.

El llevará esta carta y se va a interesar personalmente de este asunto. También recibí tiempo ha una carta del ministro de las relaciones exteriores en la que me piden informes sobre Ud. y los demás compatriotas que desean venir. Contesté y espero que también Uds. habrán contestado favorablemente del dicho Ministerio.

Me causa alegría vuestra decisión. Ya era tiempo que se llegase a alguna conclusión. Aquí también se muestran entusiastas ya que están persuadidos que sólo por medio de

los colonos extranjeros pueda venirles algún adelanto.

En cuanto a los pesos, no hubieraisido malo formar por allá un comité que les diera a Uds. alguna ayuda en plata para los principios de la Colonia. (El peso argentino vale aquí 5 pesos ecuatorianos).

Ahora le voy anotar alguna cosa en cuanto a viaje. Deben escoger vía Guayaquil—Riobamba; de ahí se van en caballos hasta Chanalá, de donde se viaja a pié hasta Macas. Este es el camino más barato y corto. (Por vía Mera—Arapico—Macas no se pueden llevar las cargas.) El motor tendrán talvez que hacerlo venir por vía Mendez—Macas. Consulte al respecto en Guayaquil al P. Juan Viña ex director de Macas (Colegio Cristóbal Colón - Guayaquil).

Diríjase Ud. al Sr. Comandante Rafael Arcos Díaz, Senador de Oriente y al Coronel Sergio Jativa, diputado, residentes en Quito, cuyos intereses por la colonización le podrá ayudar. Dichos señores ya están al corriente de nuestro asunto tanto por parte mía como por la autoridad de Macas.

Traiga todo lo que me ha nombrado en su carta. También no se olviden traer **Slovensko pesem**. Creo que el P. Hladnik no es "rico"; no le pida nada para mí; saludele en mi nombre.

En cuanto a víveres se puede encontrar aquí barato lo siguiente: Legumbres, porotos, papas, frutas de toda clase todo el año, fréjol, manteca, ganado, café, maíz y productos de caña de azúcar. Por lo consiguiente no conviene comprar estas cosas antes de entrar en Oriente.

Peones y Kibaros aquí los encontraré fácilmente.

Creo haber ya contestado a todas sus preguntas; saludo a todos; y luego que tengan listo su viaje vengan, pues aquí les espero. — Na svidenje.

Vrhovnik Dionizij.

Nadaljni podatki in pojasnila g. Vrhovnika

Macas, 16. marca 1941.
Dragi g. Cerkvenik!

Zadnje moje pismo sem vam poslal z vso naglico po zračni pošti, da ne bi prišlo prepozno. Upal sem namreč, da se v marcu že vidimo. Toda v ministerstvih nimajo naglice.

Pred kratkim sem dobil pismo od senatorja g. R. Arcos Díaza, v katerem mi piše, da bo on vso zadevo vzela v roke, in jo že vzela. Ko je tukajšnji Jefe político prišel v Quito, sta šla takoj na ministerstvo za zunanje zadeve, kjer so jima rekli, da bodo takoj preuredili zakon o naseljevanju, ki naj bo naseljenikom v prid. Gospod Arcos Díaz je zelo navdušen za našo stvar, isto tako tukajšnji načelnik. Zadnji je sam prehodil kraje, kjer bi po mojih mislih stala naša naselbina ter se je izrazil, da si boljšega in lepšega kraja ne bi mogli najti. Ves svet je namreč raven. Cesta za to pokrajino je že v delu.

Naj nikogar ne moti, da tu ni še prometnih zvez. To je naša sreča, da jih še ni. Ti kraji imajo veliko bodočnost v vsakem oziru, zato si jih je treba čimprej zagotoviti. Jaz sem se navadil Macasa in nobeden drugi kraj v Ecuatorju mi ni tako po godu kot ta. Tu sem pustil del mojih moči, razen tega pa je kraj res lep in podnebje ugodno,

takorekoč rajsko podnebje.

Vse časopise sem prejel. Kar je našega, kar požiram, da kaj izven o Slovenceh doma in na tujem. Se posebno sem vesel Letopisa. Za vse Bog, plačaj! Če bi imel foto papir ter zamogel poslati vam razne posnetke naše bodoče krasne domovine v okolici Macasa, da bi se seznanili z "obljubljenim Ekvadorskim Orijentom". Ne pozabite na foto-papir ob prihodu iz Argentine!

Prosim, da mi sporočite pri čem ste in kako daleč ste že s pogajanji. Zelo važno je, da se obrnite pisмено na našega apostolskega vikarja, škofa dr. Dominika Comina. Razložite mu vaš načrt in ga prosite posredovanja. Mōž je zelo uvažen in upliven pri vladi ter odprtega srca. Naslov: Domingo Comin, Vicario apostólico de Mendez, Guala-guiza, Cuenca.

Ravno te dni sem dobil pismo od dveh rojakov iz Slavine pri Trstu, ki bi hotela čimprej sem. Kolonija pa je mogoča le, če se prične skupno, posameznik ne bi zmoget. Za začetek pa se je treba zadovoljiti s tem, da se je na lastni zemlji in nam živeža ne manjka. Avtomobilsko cesto že delajo vprav v smer kjer bo stala "Nova Slovenija". Sicer pa je naš človek podjeten in delaven; z malim trudom in v kratkem času si tu zamore ustvariti blagostanje. In to prav z lahkoto, ker so vsi pogoji že dani za ugoden razvoj.

Se eno: Recite vedno ob prihodu, da ste **Jugoslovani!** Osebe, ki bi bile v Macasu, se pri njih sklenejte name, te so Coronel Albano, coronel Arcos Díaz, prvi je poslanec, drugi pa senator in potem predsednik del Comité Orientalista L. Rivas.

Dodatek. Odobravam načrt, da prinesete s seboj vse potrebno za žaganje in sekanje dreves. Tu boste našli, na zemlji, ki je določena za vas, raznovrsten, zelo cenjen in nestihljiv les popolnoma zastoj, kakor cedro, mikilones, titimuni, pitjucas, macascoles, laurel, itd. Ugodnost, ki se vam nudi v lesu, je velike važnosti.

Ponosni boste, ko si postavite svoje lepo izdelane hišice. Potrebno je le, da imate sekire, žage in vse potrebno orodj za tako dlo. Z malimi stroški, saj se ne potrebuje drugega kot človeške roke, si lahko postavite svoj dom. Take prilike, da za sebe in svoje potomce postavite dom in si ustvarite pozitiven obstoj, ne najdete drugod.

Angleška petrolejska družba (Shell), katera izkorišča tu petrolejske vrelce, je začela zopet delati in namerava nadaljevati že začeto cesto, ki bo vodila čez slovensko kolonijo. Te dni so končno otvorili v Macasu tudi radio oddajno postajo.

Dragi rojaki! Slabi so sedanji časi vojne in negotovosti. Če človek nekoliko pomisli da je "blagor doma, kdor ga ima", kdor ima razumevanje in pomisli kakšna je sreča ki se vam nudi s tem, da dobite zemljo popolnoma zastoj in si z malim kapitalom lahko uredite košček domovine, tedaj ne boste mnogo odlasali in boste hitro prišli v ta deviški kraj.

Zemlja je rodovitna; podnebje pomladansko, nekatere pridelke se pridelata trikrat na leto; na entisoč-meterski planjavi nad morjem, je mogoče pridelovati vsega, kar človek želi in zna pridelovati.

Navedem naj še, kaj se da vse

takmaj pridelovati in kakšni so tamšnji sadeži in drevesa gospodarske važnosti: Bombaž, enoletni in drevesni; kinnovo drevo, kaučuk, rezinovo drevo, iz katerega se izdeluje lak (barniz), la habilla, in el Jucapi, drevo iz katerega semen se izdeluje olje za gorivo in barve.

Stavni les cedro; vajnilija, orešek, kanela, sladkorni trs, riž, kava, kakao, paja toquilla za izdelavo slamnikov panamá itd.

Pozdravljam vse rojake ter vas priičakuje vaš rojak

Dionizij Vrhovnik, misijonar.

Rojaki! Kakor razvidite iz pisem, je prilika za naselitev zelo ugodna. Zato prijavite se takoj, da zamoremo začeti z organiziranjem. Vsota, ki jo morate imeti je malenkostna. Če bi pa kdo tudi take ne zmoget in bi utegnil biti koristen naselbini, bo pripravljali naselitveni odbor poskrbel, da bo tak zamogel tja in dobiti zemljo tudi z manjšo vsoto.

Pripravljali odbor za naselitev.

Prepis pisma g. Arcos Díaza
Macas, 2 de Mayo de 1940.

Señor Comandante,

Don Rafael Arcos Díaz,

Quito, Ecuador.

Muy apreciado Señor Comandante: Me es sumamente honroso el presentarle con esta, mi saludo de sincero aprecio.

Como a su paso por aquí le hablara de una Colonia Agrícola Eslovéna, que quisiera venir al Oriente y le solicitara su influjo en este asunto, para mi connacionalidad, importante, siendo tan gentilmente acogido de lo que le soy agradecido, le remito algunos datos, que según mi parecer son necesarios: Para la venida de esta Colonia se empezó a negociar desde hace más de dos años por medio del Consul Ecuatoriano en Bremen (Alemania); por las dificultades que surgieron a raíz de las negociaciones consulares no se ha efectuado nada en concreto.

Al finalizar el año 1939, el jefe o Dirigente General de esta Colonia, que es el Señor Francisco Cerkvenik, se trasladó a Buenos Aires y de ahí me informa de su deseo de venir al Ecuador, con un grupo de sus compañeros para negociar directamente con el Gobierno, y me pide de alcanzarle estas concesiones, que las pido de favor a Ud., como privilegio para lo demás arreglar con su venida.

La primera dificultad, es el depósito que exige la Ley de 400 dólares, por emigrante, considerándose para estos, muy difícil; un obrero no puede llegar a esta suma; pues para viajar, herramientas y víveres para cierto tiempo, apenas alcanzan a cubrir, sino fuera posible esta suma toda, por lo menos rebajen a los primeros y exima de esto a los demás quienes posteriormente vinieren.

Excepcionarles del pago de aduana, con tal que vea que lo que importan está destinado para uso de dicha Colonia y por consiguiente no para comercio.

Concederles la libertad para elegir el lugar para su Colonia, en una superficie total abarcada por ellos, para que tengan su lugar los Eslovenos que posteriormente vinieren; anticipándole que por medio de mi relatos, preferirían una extensión cercana a Macas; por ejemplo, la planicie situada entre la margen izquierda del Río Upano y el Cutueú, en dirección norte, hacia Arapicos.

Esto como por primera providencia pues, con la venida del Dirigente se arreglaría mejor.

Que el Gobierno concediera al Dirigente y sus compañeros, el permiso de desembarco; este permiso servía para los que encontrándose en Yugoslavia, y queriendo venir, se les remitiría una copia al Gobierno con la nómina de estos o a su vez a cada interesado; pues, nuestro Gobierno no concede el pasaporte sin que antes no obtengan la respectiva aceptación o permiso del Gobierno del País al cual quieren emigrar para colonizar.

Por un tiempo fijado no menor de un año, preste apoyo decidido y práctico; puesto que, la mayor parte de víveres, vienen de la sierra; esto porque la mencionada Colonia, pequeña por el momento y que será

Vesti iz organizacij

Proslava 1. Decembra

Jugoslovanska narodna obrana bo letos priredila proslavo našega narodnega praznika ter se bo ista vršila v bosoto 29. novembra ob 9 uri zvečer, v dvorani "Unión Tranviarios", ulica Moreno 2967 (tri kvadre od Plaza Once).

Opozarja se vsa naša društva že sedaj na to prireditev.

JUGOSLOVANSKA RADIO URA

Naši izseljenci morejo poslušati jugoslovansko radio uro vsako soboto od 6 ure 45 minut do 7 in 1/4 na

postajo L. R. 2 Radio Prieto.

Rojaki in rojakinje, poslušajte to našo radio uro, kjer boste uživali naše narodne pesmi in zvedeli tudi kaj iz našega narodnega življenja.

DOMAČA ZABAVA v Slovenskem domu

Slovenski dom bo imel v NEDELJO 12. OKTOBRA ob 4. uri popoldne, v svojih društvenih prostorih, ulica GRAL. CESAR DIAZ 1657 na PATERNALU

"SLOVENSKI DOM"

VABI NA

PRVO POMLADANSKO

Domačo zabavo

katero bo priredil v

NEDELJO, 12. OKTOBRA

ob 5 uri pop. v svojih prostorih, Gral. CESAR DIAZ 1657 (tri kvadre od Av. San Martín po Donato Alvarez proti Gaoni).

SPORED

- 1) Laharnar: POZDRAV, poje mešan zbor.
- 2) Medved: LJUBEZEN IN POMLAD, poje moški zbor.
- 3) Igra enodejanka:

"MUTASTI MUZIKANT"

OSEBE

Lesnik . . . . . Emil Lozej
Mara, njegova žena . . . . . Marija Lakner
Katrica, služkinja . . . . . Irena Jekše
Tone Lisica . . . . . Martin Keber
Ozebek, čevljar . . . . . Mirko Peljhan

PO SPOREDU PLES IN PROSTA ZABAVA DO 11 URE ZVEČER

IGRA SLOVENSKI ORKESTER

Vse rojake in rojakinje vladno vabi

ODBOR

Slovenska šola na Paternalu

bo imela v NEDELJO 26. OKTOBRA točno ob 4 uri popoldne, v dvorani, ulica ACEVEDO 1353

VELIKO ŠOLSKO PRIREDITEV

S SLEDEČIM SPOREDOM:

- 1) Pozdrav.
- 2) Rajalni nastop — otroški vrtec.
- 3) Pericón — šolarji.
- 4) Pomlad — deklamacija.
- 5) Balet — Lidija Gabrovec.
- 6) Sarafan.
- 7) Ciciban in čebelica.
- 8) Gavote.
- 9) Neodrešena domovina — deklamacija.
- 10) Domovini — deklamacija.

Med sporedom bosta Zofka Suličeva in Marija Trebšetova peli "Pri oknu", "Ne plakaj" in "Doma".

PO SPOREDU SREČKANJE IN PLES

SVIRAL BO "SLOVENSKI ORKESTER"

K obilni vdeležbi vabi

ODBOR

grande con el tiempo, desean colonizar el Oriente Ecuatoriano, selva Virgen, donde sería demasiado molestar su atención, al enumerar las primeras dificultades que estos tienen que afrontar, hasta establecerse, sobre todo por la carencia de obreros, por estas partes; pues aquí todos son patronos y todos obreros. Anticipándole mis agradecimientos por su valioso influjo y actividad en este asunto, me suscribo de Ud. hasta tener el gusto de tener sus letras y con alguna noticia.

De Ud. Atte. y s. Servidor

Dionisio Vrhovnik,

Misionero Salesiano en la Misión Salesiana Macas, Ecuador

Pismo g. Arcos Díaza g. Cerkveniku Quito, 11 de junio de 1941.

Señor Don Francisco Cerkvenik Buenos Aires

Muy señor mío:

Venciendo muchas dificultades,

por fin hoy día se ha autorizado al Cónsul del Ecuador en esa ciudad que vise los pasaportes de veinte ciudadanos Yugoelavos que estén en condiciones de venir a vivir y radicarse en el Oriente ecuatoriano, de conformidad con lo manifestado por Uds. al Padre Dionisio.

Ojalá escoja Ud. a quienes puedan traer la mayor suma posible de dólares, ya que la manifestada por Ud. solamente cien dólares sería irrisoria e insuficiente para establecerse con relativa comodidad.

Una vez llegados estos emigrantes conseguiremos nueva visa para un mayor número y de acuerdo con la impresión que este primer contingente recibiere en mi país.

En espera del aviso de Uds. de la fecha de la salida y vapor que tomarán en Valparaíso, es grato suscribirme como su atte. y S. S.

Comandante Rafael Arcos Díaz

18 de setiembre N. 292

Sporočam vsem rojakom žalostno vest da so mi umrli ljubljena mati

Franciška Hladnik

na Petkovcu pri Logatcu in bili položeni k večnemu počitku pri Sv. Mihaelu v Rovtah.

Po kratki bolezni, strti od bridkosti vojnih grozot, so zatisnili oči, stari 64 let, koncem majnika.

Sveta maša za ljubljeno rajnico bo v nedeljo 12. okt. ob 10. uri na Avellanedí, Man. Estévez 630 (poleg klavnice "Frigorifico La Blanca").

JANEZ HLADNIK

slov. izseljenski duhovnik

Slovinci doma in po svetu

VESTI IZ ZASUŽNJENEGA OZEMLJA

Proglas slovenskih ministrov v jugoslovanski vladi, namenjen vsem Slovincem

V usodnem času, ko se lomi zgodovina narodov, ko se bori človeštvo za novo razdelitev oblasti in nov red, pozivamo Slovence, da mislijo le eno: kako bi vse storili in žrtvovali, kar moremo, za svobodo vse slovenske zemlje v združeni državi jugoslovanskih narodov.

Dne 14. decembra 1940 je umrl naš veliki voditelj dr. Anton Korošec. Kakor je s svojo smrtjo leta 1917 dr. Janez Evangelist Krek označil uspešen zaključek prve slovenske borbe za narodno svobodo, tako je g. dr. Anton Korošec zaključil dobo uveljavljanja Slovencev v prvi dobi državnega življenja kraljevine Jugoslavije.

Na dan pogreba dr. Korošca smo

venca' g. dr. Alojzij Kuhar.

Tako so razmere nanesele, da smo podpisani prevzeli začasno vodstvo borbe za slovensko svobodo. V tej lastnosti in dolžnosti tudi pišemo vsem Slovincem v stari domovini, in izven, ki so v izseljenstvu kjerkoli po širnem svetu.

Poglejmo najprej dogodke.

Jugoslavija je bila država miru. Vsa njena prizadevanja, odkar se je začela nova vojna v Evropi, so bila posvečena ohranitvi dobrih, rednih in mirnih odnošajev z vsemi sosedi. Slovinci smo v tej mirovni politiki najaktivnejše sodelovali.

Iznenada, zahrbtno in nelojalno, brez razloga, brez napovedi, so bila

zan splošen umik naših čet, ko je namreč sovražnik prišel za hrbet. Pa tudi drugod po vsej državi so v vseh vrstah orožja slovenski častniki in vojaki postavili celega moža.

S zadnjimi možnimi sredstvi je odšel v inozemstvo Nj. Vel. Kralj in jugoslovanska vlada z njim. Pri njima se nahaja tudi podpisana slovenska delegacija, da na strani združenih demokracij storimo, kar moremo za zmago pravice in za našo svobodo, ter da organiziramo slovenske sile.

Prepričani smo do dna duše, da bo pravična stvar zmagala. Vstrajati hočemo do konca z Anglijo in njenimi zavezniki in se boriti do zadnjega proti zgodovinskim stoletnim sovražnikom slovenstva in slovanstva, namreč proti Nemcem, Italijanom in Madžarom.

Naš cilj in program je: Osvoboditi in združiti vse ozemlje, vse pokrajine in kraje, kjer strnjeno prebiva slovenski narod. Državne meje Italije, Nemčije in Madžarske nas več ne ločijo. Slovenska narodna družina zahteva in se vsa bori za svojo naravno, osnovno, človeško in narodno pravico, namreč za popolno svobodo vsega slovenskega ozemlja.

Trdno smo prepričani, da bomo svobodo dosegli in jo mogli trajno ohraniti samo v skupnosti z drugimi slovanskimi brati, zlasti s Hrvasi in Srbi, s katerimi nas veže 20 let skupne usode, ki je posvečena s krvjo našega voditelja dr. Kulovca in s žrtvami najboljših sinov vseh treh jugoslovanskih narodov. Samo združeni bomo mogli zopet organizirati primerno veliko in močno, notranje pravilno urejeno narodno državo, ki bo dala tudi slovenskemu narodu svoboden razmah narodnega, kulturnega in gospodarskega življenja.

Po trpljenju in vztrajnem delu bo prišlo naše narodno vstajenje.

ZA ENKRAT VELJAJO SLEDEČA NAVODILA:

1. Vsi Slovinci, ki žive na od sovražnika zasedenem ozemlju, naj se, v kolikor žele, brez ozira na njihovo dosedanje državljanstvo smatrajo za Jugoslovane in naj se s zaupanjem obračajo na jugoslovanska državna zastopstva, konzulate in agencije, za zaščito.

2. Slovinci v zasedenem ozemlju naj mirno čakajo na navodila.

3. Na poziv jugoslovanskih oblasti naj vsi Slovinci takoj store, kar je v njihovi moči, da bo vsako delo strnjeno in uspešno. Le če bo vsak izmed nas storil vso svojo dolžnost, smemo upati, da bomo izvojevali svobodo našega naroda.

Verujemo v Boga in njegovo večno pravičnost.

Zaupamo v varstvo in pomoč Marije, Kraljice Slovencev.

Za osvoboditev Jugoslavije, za novo, večjo in srečnejšo Jugoslavijo! Izvel naš vladar kralj Peter II!

V izgnanstvu, na Belo nedeljo 1941.

Dr. Miha KREK, Franc SNOJ, Franc GABROVŠEK, Dr. Alojz KUCHAR.

VATIKAN PRIZNAVA PRAVICE JUGOSLOVANSKEGA POSLANIKA

Rim (preko Berna, Švica), 15. avgusta. — Danes je vatikansko državno tajništvo izjavilo, da ni likvidiran incident med Vatikanom in laško vlado, ki je pred nedavnim izdala odredbo, po kateri se ima jugoslovanski poslanik pri Vatikanu s pooblaščenim osebjem jugoslovanskega poslanstva pri Vatikanu vred iztirati z laškega ozemlja. S tem svojim stališčem vztraja Vatikan kot suverena država, ki je bila ustanovljena in priznana tudi od Italije z Lateranskim dogovorom, krepko pri svoji pravici do tega, da priznava kateregakoli državnega zastopnika tuje države, ki je pri njej akreditiran. Po istem dogovoru je Italija obvezana dovoliti takšnim diplomatom pri Vatikanu kakor tudi pripravljenu diplomatskemu osebju docela svobodno giba-

svobodno bivanje in kretanje na laškem ozemlju. Laška vlada preti, da bo siloma izvedla svojo izgonsko naredbo, če se Vatikan in jugoslovanski diplomatje zlepa ne pokorijo.

ZAGREBŠKI KRUI JE SLAB, SE SLABŠI PA V DALMACIJI

Zagrebski kruh obstoji iz ene tretjine pšenične moke in dveh tretjin koruzne in ržene moke. Prodaja se pa 450 Din za 80 dekagramov. — V Dalmaciji je pa še slabše. Tako na primer stane v Dubrovniku, Splitu, Omišu, Makarski in Sibeniku kilogram kruha šest dinarjev. Kruh je pa zmesen po večini skoro iz same koruzne moke.

MESECE BREZ KRUIA

Otoki Korčula, Mljet, Hvar in Brač, so brez kruha že odkar so bili zasedeni po italijanskih fašistih.

Doboj, v katerem je boj med četniki in Paveličevci na drugi strani trajal mnogo mrtvih

na eni in okupatorskim vojaštvom tri dni. Na obeh straneh je bilo in ranjenih.

soglasno izvolili za njegovega naslednika g. dr. Kulovca Frana. Po večnih načrtih se je zgodilo, da je dr. Kulovec osebno doprinesel največjo žrtev takoj pri prvem sovraznem napadu na našo domovino. Ena prvih bomb, ki so padle na Beograd, je zadela predsednika dr. Kulovca, ko je čakal voz, da gre opraviti sv. mašo, in ga raztrgala.

Za to se je vlada izpopolnila tako, da je dobil g. dr. Miha Krek ministrstvo za zgradbe, kot minister brez portfelja pa je vstopil v vlado bivši minister g. Franc Snoj.

Ko je bilo že čisto gotovo, da bo Nemčija napadla, sta bila s posebnimi pooblastili od vodstva poslana v inozemstvo ravnatelj Zadrčne zveze in bivši narodni poslanec g. Franc Gabrovšek ter tudi urednik "Slo-

ta mirovna prizadevanja uničena, kol sta Nemčija in Italija dne 6. aprila 1941 zjutraj napadli Jugoslavijo naenkrat z vsemi vrstami orožja na suhem, na morju in s zraka. Isti dan so bila bombardirana mnoga jugoslovanska mesta, posebno hudo pa Beograd, ki je bil v prvih treh dneh porušen. Slovenija je bila napadena na vseh mejah tako z nemške, kakor z italijanske strani.

Že prve dni so bili uničeni najbolj važni vojaški objekti v vsej državi. Motorizirane kolone težkih oklopnih sovražnih edinic so napravile globoke zareze v sredino države. Po Jugoslaviji so padle nato še Madžarska in Bolgarija, tako da je bila popolnoma obkoljena. Nesorazmerna borba je bila v enem tednu končana, ker se toliki premoči Jugoslavija ni mogla zoperstaviti, pričakovana pomoč pa ni imela dovolj časa, da bi bila mogla priti.

Povdarjamo, da so se Slovinci v teh težkih urah pokazali za najbolj disciplinirane in najbolj požrtvovalne državljanje in odlične vojake. Naši polki so vztrajali do konca. Slovenski Maribor sovražniku večkrat iztrgali iz rok. Nikjer ni na Slovenskem sovražnik mogel napredovati vse dotlej, dokler ni bil zauka-

Po težkem nemškem topništvu in bombah z letal razdejano selo Učica v Srbiji. V selu je bilo ubito skoro kakih dvanajst tisoč duš.

NAJVEČJE POMANJKANJE HRANE

Kotor in Cetinje so najbolj prizadeti glede hrane. Tam se kruha v največ primerih sploh ne dobi. Po vsej Črni Gori in Hercegovini, ženske in otroci brskajo in kopljejo za raznovrstnimi koreninicami, da se z njimi preživljajo. V teh krajih tudi skoro ni opaziti moških prebivalcev, kateri so bili po večini sifilom opdeljani v koncentracijska taborišča, ali pa na težko delo v Nemčiji in Italiji. Drugi so bili pomorjeni, mnogi se pa klatijo po hribih in se zbirajo kot četniki, da v skupinah ali posamezno stikajo za sovražnimi vpadniki, da se nad njimi maščujejo za sorodnike ki so jim jih ti vpadniki pomorili in pregnali.

Slovenski stavbenik

Za načrte, betonske preračune in Firmo,

obrnite se do tehničnega konstruktorja

FRANCA KLANJŠEK
Marcos Sastre 4363

Villa Devoto U. T. 50 - 0277

Trgovina čevljev
BELTRAM

Vsakovrstna izbera čevljev in copat.

Dto. Alvarez 2288 — Paternal
Buenos Aires

Ana Chrpova
Slov. babica

dipl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.

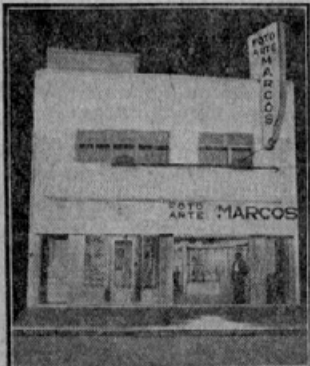
ENTRE RIOS 621
U. T. 38, Mayo 8182

Slov. Babica

FILOMENA BENES-BILKOVA
Diplomirana na Univerzi v Pragi in v Buenos Airesu
Ordinira od 9 zjutr. do 9 zvečer
LIMA 1217 — BUENOS AIRES
U. T. 23 - Buen Orden 3389

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6, lepo sliko v barvah.
Odrpto tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ

Facundo Quiroga 1325
U. T. 22 - 8327
DOCK SUD

PRVOVRSTNA KROJAČNICA

"LA ESTRELLA"

ZA POMLADANSKE IN
POLETNE OBLEKE

V ZALOGI VELIKA IZBIRA
BLAGA ZNAMKE SUPERLAN

Stanislav Maurič

TRELLES 2642 — Buenos Aires
U. T. 59 - 1232

AKO HOĀETE BITI ZDRAVLJENI OD
ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA
zatecite se k

Dr. A. GODEL

Sprejema se od 9 do 12 in od 15 od 21 ure.
GOVORI SE SLOVENSKO
BARTOLOME MITRE 1676

Homigón Armado - Firma de los Planos
Pedro Morán 5130 Buenos Aires U. T. 50 - 5585

Iz govorov Jugoslovčanov na kongresu v Moskvi

Moskva, USSR, 14. avg. — Vse-slovanski kongres, ki se je vršil tu, se je končal s popolnim uspehom pod predsedstvom ruskega pisatelja in akademika Alekseja Tolstoja.

Vsi Jugoslovani, ki so se prav aktivno udeleževali kongresovega dela, so se sedaj organizirali v stalni Jugoslov. odbor, da nadaljujejo delo glede obveščanja Hrvatov, Srbov in Slovencev toliko po podjarmljenih krajih v domovini kolikor v svobodnem inozemstvu in izseljeništvu, pa da nadalje seznanjajo v prvi vrsti Ruse in potem pa tudi ostale kulturne narode s problemi Jugoslovčanov. Zlasti se bo delovalo na propagandi v podjarmljenih krajih na kulturni propa-

Govor hrvaškega voditelja Jura Šalaja

Eden izmed voditeljev in zastopnikov Hrvatov na kongresu je bil tudi Juro Šalaj, ki je dejal med drugim tole:

"Hitler je vstupil hrvaškemu narodu za kralja svojega vazala, italijanskega vojvode de Spoleta, brata vojvode d'Aoste, tistega, ki se je pokazal za popolnoma nesposobnega poveljnika laške vojske v Abesiniji. Ta "kralj" sedi lepo v Rimu, ker se boji iti na Hrvaško. V Hrvaški je Hitler našel propalega zločince Pavliča, ki mora le izvrševati naredbe svojih nacijskih gospodarjev. Na deset tisoče in deset tisoče najboljših sinov hrvaškega naroda mečejo v koncentracijska taborišča. Na stotine, da na tisoče najhrajših hrv. boriteljev je ustreljenih ali obesjenih. Da bi Hitler dosegel te svoje zle cilje, si s pomočjo svojega pandurja Pavliča prizadeva razpaliti narodno neslogo

Mesto Kranj na Gorenjskem

gandi, na književnem in umetniškem polju v vseh panogah umetnosti in naposled na organiziranju pomoči za vojake, ubežnike in sirote, a vse to pa v popolnem soglasju in sodelovanju z uradnimi zastopniki Kralj. Jugoslavije v Moskvi.

Govor Srba prof. Božidara Maslarića

Ves moskovski in tudi drugi ruski tisk je v celoti prinesel govore jugoslov. zastopnikov na kongresu. Jugoslovani, Srb prof. Božidar Maslarić je poleg drugega rekel tudi tole:

"Da bi Hitler lažje dosegel svoje cilje, je sistematično izvajal lažno in izdajalsko politiko, s katero je ščuval slovanske narode drugega proti drugemu, a tiste, ki se niso marali pokoriti njegovim volji, je enostavno zadavil. To je večna nemška izpodrivavska politika do narodov Jugoslavije. — Toda slovanski narodi niso nikaka jagnjeta, ki naj bi šla v klanje brez odpora. To so dovoljno dokazali v preteklosti Srbi, Črnogorci in drugi jugoslov. narodi. Danes spet nudijo zadosti sijajnih primerov za to Rusi, Ukrajinci, Belorusi in mnogi drugi. V tej orjaški borbi so resnica, napredek in civilizacija na strani Slovanov, s katerimi sta povezana tudi velika svobodoljubna naroda Velike Britanije in Zdr. države ameriške."

ALI SI ŽE PRIDOBIL NOVEGA NAROČNIKA?

Slovenska restavracija

ima vedno na razpolago svežo in dobro hrano, najboljša vina ter vedno sveže pivo. Gostje imajo na razpolago tudi lepo urejeno ZIMSKO in LETNO KEGLJIŠČE.

MARIJA SANCIN

JORGE NEWBERRY 3372

Krojačnica 'Gorica'

Franc Leban

WARNES 2191 Bs. Aires
Nasproti postaje La Paternal

Rusko-slovanski odnošaji

Rusko veleposlaništvo v Washingtonu je začelo objavljati zelo zanimiv novinski buletin, v katerem je nekajkrat poudarjeno in naglašano zanimanje Sovjetske Rusije za Južne Slovane, za vse Slovane in v prvi vrsti pa za Jugoslavijo.

V tem buletinu je objavljen tudi odgovor, ki ga je dal g. Lozovski na vprašanje nekega ameriškega časnikarja o prisotnosti jugoslov. poslanika g. drja. Milana Gavrilovića v Moskvi. G. Lozovski je dejal:

"Prihod g. drja. Milana Gavrilovića, poslanika Kraljevine Jugoslavije, v Moskvo pomeni to, da so diplomatski odnošaji med U.S.S.R. in Jugoslavijo docela in popolnoma vzpostavljeni."

Sovjetski buletin navaja v eni svojih številčk pisanje "Izvestije", ki pravi sledeče:

"Slovani: Rusi, Poljaki, Ukrajinci, Belorusi, Srbi, Čehi, Slovaki in Bolgari niso sami v boju proti Hitlerju. Ob podpori drugih narodov bo sovjetski narod uničil nacistične kanibale."

Isti buletin prejema iz Carigrada sledeče poročilo:

"Jugoslovanski patrijotje so preplavili Jugoslavijo z jako velikim številom tajnih in prepovedanih letakov, ki se glasijo:

"Delavci, kmetje, intelektualci in vsi rodoljubi Jugoslavije! Naciji so napadli naše brate, veliki sovjetski narod. Hitler hoče narediti iz velikega slovanskega naroda kakor tudi iz celega slovanskega plemena pleme in narode sužnje, ki naj nad njimi gospodari nemško pleme gospodarjev. Jugoslovani vedo, kaj vse to pomeni. Oni so to izkusili na svojih hrbtih s svojim lastnim izkustvom gledaje, kako sistematično uničujejo nemški vojaki Slovane. Dovolj je tega strašnega zla. Ustopite vseh Slovanov je odvisna od usode velike Rusije, ki je sedaj odločena za boj. K orožju, bratje! Začnimo četniško vojno! Slediti moramo zgledu svojih bratov v Rusiji ter si prizadevati to, da zrušimo nacistično Nemčijo. Pošteni jugoslovanski rodoljubi, postavimo se v imenu svoje domovine, v imenu bratstva slovanskih narodov, v imenu svobode in časti svojega naroda na branik slovanstva ter se zedinimo v eni sami borbi proti hitlerizmu! Bog živi svobodno Jugoslavijo!"

Ko sovjetski buletin analizira vstaje v Bosni, Hercegovini, Dalmaciji, Črni gori in v Hrvaški sami, naglašajo, da je to rezultat splošne revolte vseh slovanskih narodov v boju proti nemškemu hitlerizmu in nacizmu stoletnemu sovražniku slovanstva.

VAŽNO ZGODOVINSKO ODKRITJE

Na tleh, kjer se je razvijala stara hrvaška zgodovina, so našli ostanke cerkvice Sv. Ivana in Sv. Lovrenča iz starohrvatske dobe. Pod stohokovnim vodstvom arheologov iz Splita in Trogira so doslej odkrili cerkveno apsido s ostanki počnikov, temelje in kamenite dele oltarja. Večji del cerkvice pa je še pod zemljo. Po doslej odkritih spomenikih, ki so pripadali različnim dobam, je očitno, da gre za tri kulturne sloje, za rimsko-poganskega, starokrščanskega in starohrvatskega. Arheologi so prepričani, da bodo z nadaljnjim odkopavanjem cerkvice, ki jo omenja že trogirski zgodovinar Andreis, našli še zanimive spomenike iz vseh treh obdobij. Prebivalstvo je prav navdušeno za odkritje, s katerim so se potrdile stare govornice. Tu je nekoč bila zibelka

FOTOGRAFIJA "LA MODERNA"

VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU
Ne pozabite
FOTO "LA MODERNA"
S. SASLAVSKY
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 - Bs. Aires

hrvatske države. Kraj je po svoji lepoti privlačeval in zapustil sledove raznih kultur.

ZAVEZNIŠKE VLADE V IZGNANSTVU SE UDELEŽE IZDELANJA NAČRTOV ZA MIR

Rim, (preko Berna v Švici), 15. avg. — Po pisanju današnjega, navadno zelo dobro poučenega lista "News-Chronicle" so vsi najnovejših dogodkov in novih razmer, ki so nastale po sestanku predsednika Roosevelta z g. Churchillom in vsled njega, skoro sklican sestanke zastopnikov vseh zavezniških vlad v Londonu. Tega sestanka so se predvsem udeležili zastopniki vseh zavezniških vlad v izgnanstvu, ki imajo sedaj svoj sedež v Londonu, z namenom, da se medsebojno posvetujejo, razpravljajo in zasnujejo konkretne načrte za mir, zlasti pa načrte za ekonomsko vzpostavitev sveta v smislu 8 točk zgodovinske izjave o mirovni ciljih, ki sta jih podala gg. Roosevelt in Churchill.

Drobne vesti iz Jugoslavije

HRVAŠKI KMETJE DOBE DRUGO ZEMLJO

Radio iz Budimpešte sporoča, da vse kmetije na Hrvaškem, ki so bile dane prostovoljeem svetovne vojne, so bile proglašene za narodno lastnino novoustanovljene "samostojne" hrvaške države. Te lastnine se bodo razdelile med tiste Hrvate, katerim je Ogrska okupirala njihovo zemljo.

NOV LIST V ZAGREBU

Ogrsko časopisje poroča, da je začel izhajati v Zagrebu na Hrvaškem nov nemški list z imenom "Neue Ordnung", po naše "novi red".

SAMO DVA ČASOPISA IZHAJATA V ZAGREBU

V Zagrebu danes izhajata samo dva hrvaška list, ki sta Budakov "Hrvatski Narod" in Oršaničev "Novi List". Ta dva lista donata dan za dnevom z nekakšno naslado slike iz porušenega Beograda; cele ulice samih razvalin in pogorišč. Po najnovejšem konservativnem domnevanju je bilo v Beogradu po bombah ubitih in kasneje eksekutiranih od 30.000 do 40.000 oseb.

V Bosni in Hercegovini so še vedno prave bitke z upornimi četniki. Tam sta bila ubita tudi voditelja hrvaških fašistov (ustafsev) Mijo Babić in Pogorelec (zadnje je slovensko ime, op. ur.) Njuna smrt je toliko bolj značilna, ker sta bila Pavličeva zaupnika. Babić je vedel vse Pavličeve tajnosti v zvezi z marsejskim umorom kralja Aleksandra, Pogorelec je pa bil poučen o tajnosti v zvezi z umorom Perčeca, katerega je dal ubiti Pavlič. Velik sum, da se je firar Pavlič sam iznebil teh dveh zaupnikov...

PRISILNO PRESELJEVANJE SLOVENCEV SE NADALJUJE

Washington. — Poročilo iz Berna, Švica, pravi, da se nasilno preseljevanje Slovencev nadaljuje. Če so Slovenci vprašani, kam bi šli raje, v Srbijo, Bosno ali Hrvaško, se vsi izrečejo za Srbijo, nihče pa ne mara za Hrvaško in Bosno, da ne bi prišli pod Pavličevo strahovlado. Kolikor je znano, Srbi zelo lepo sprejemajo Slovence in z njimi delijo zadujo skorjico kruha.

Iz Carigrada preko Ankare je prišla vest, da se je v Sloveniji posrečilo okrog 300 intelektualcem (učiteljem, odvetnikom, pisateljem itd.) pobegniti v Srbijo, odkoder poskušajo priti v manjših skupinah ali v parih v Turčijo.

ČETNIKI POBILI 12.000 NEMCEV IN ITALIJANOV

Radio v Moskvi je pred dnevi poročal, da so imeli srbski četniki veliko zborovanje v gorah v Bosni. Na tem zborovanju je bilo ugotovljeno, da so četniki v prvih petih mesecih guerilske vojne v Jugoslaviji ubili 12.000 nemških in italijanskih vojakov in častnikov; istočasno so po-

rušili 200 mostov in uničili do 400 gazolinških stanic in municijskih skladišč ter 17 vlakov.

Četniki so pa v tem času imeli tudi svoje težke izgube. Poročano je bilo, da je bilo v prvi polovici avgusta samo v Zagrebu ustreljenih oziroma obesjenih 200 četnikov. V Trstu in Ljubljani je bilo ustreljenih 47 slovenskih bojnikov.

Da iztrebi četnike, mora Nemčija poslati v Jugoslavijo najmanj 80.000 vojakov.

KAKO NEMCI ROPAJO ŽITO V JUGOSLAVIJI

Po vesteh italijanske časnikarske agenture Stefani v Rimu je pred nekaj tedni prišla v Banjaluko v Bosni, nacijska komisija iz Berlina, katere naloga je, da zbere čim največ srbskih delavcev za Nemčijo. Ker pa prostovoljno noče nihče iti v Nemčijo, jih komisija lovi in pošilja s silo.

Nemci pa ne jemljejo samo delavcev, temveč vse, kar potrebujejo. Najbolj pobirajo žito vsake vrste. Za domače prebivalstvo v Srbiji so upeljali živčne nakaznice, katere dovoljujejo prebivalcem le toliko živeža, da ostanejo živi, vse drugo pa mora iti v Nemčijo.

Za žetev so Nemci poslali v Jugoslavijo posebno komisijo, katera mora nadzorovati žetev in mlave. Kmetom je bilo dovoljeno obdržati le po 220 kilogramov pšenice, rži in ječmena za seme na hektar zemlje in samo 150 kilogramov na vsako osebo v družini za prehrano, vse ostalo zrnje je pa komisija rezervirala za pošiljatev v Nemčijo. Letošnja letina v Jugoslaviji je bila izredno dobra, kljub temu pa bo prihodnjo zimo po vsej Jugoslaviji velika lakota, ker so Nemci pobrali vse žito.

PAVELIČU MANJKA HLAPOČNOV

Popolo di Roma poroča iz Rima, da je poglavitnik Pavlič suspendiral mnogo distriktnih organizacij svoje ustaške stranke iz razloga, ker manjka lokalnih voditeljev.

KRVAVI BOJI V DALMACIJI

Iz Dubrovnika je prišla vest o krvavi bitki med italijanskimi vojakami in domačimi četniki v Krivosiju. Čez dvajset Italijanov je bilo ubitih in več kot dvakrat toliko je bilo ranjenih, dočim so četniki imeli le nekaj ranjencev.

RAZDELITEV JUGOSLOVANSKIH ŽELEZNIC

Iz Francije poročajo, da se bo v kratkem vršila na Dunaju konferenca zastopnikov Nemčije, Italije, Bolgarske, Ogrske in Hrvaške glede razdelitve železnic v Jugoslaviji.

NOGAVICE IN SVITERJI ZA JUGOSLOVANSKE UJETNIKE

Washington. — Prošnja Tatjana Fotičeve, žene jugoslovanskega poslanika Fotiča, na jugoslovanske žene in dekleta v Ameriki, naj se priglasi za pletenje volnenih nogavic in sviterjev za jugoslovanske ujetnike v Nemčiji, je našla lep odziv. Oglasilo se je že lepo število žen in deklet za to delo. Fotičeva naznanja, da bo vsem osebami in organizacijam posebej odgovorila in poslala volno za pletenje, obenem pa prosi vse prizadete, naj agitirajo med vsemi, ki jih lahko dosežejo, da se tudi one priglasi za prostovoljno pletenje nogavic in sviterjev za vojne ujetnike iz Jugoslavije, katerih računajo na 300.000 v Nemčiji.

V Trstu že deluje posebno sodišče

Posebno sodišče je v Trstu začelo ponovno delovati. V to je italijanske oblasti prisililo vedno hujši odpor Slovencev, ki so začeli odkrito rovariti proti Italiji in sabotirati normalno življenje v mestu samem in na deželi.

Po poročilih, ki so dospela preko meje, je bilo že nekaj Slovencev obsojenih na smrt in ustreljenih.

